

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21CoP/27/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7122210634
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandrávová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:7122210634.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandrávej a členov senátu JUDr. Elišky Har Tzvi a JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. I., narodený XX.XX.XXXX a A. I., narodená XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny J., deti matky K. Q., rod. Q., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XX/X, J., toho času bytom D. XX, J., právne zastúpená JUDr. Jana Šándorová, advokátka so sídlom Štúrova 20, Košice a otca K. I., rod. I., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom J., toho času H. XX, J., právne zastúpený JUDr. Rastislav Cestický, advokát so sídlom Palackého 1, Košice, v konaní o zmenu úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o odvolaní otca proti rozsudku Mestského súdu Košice č. k. 18P/21/2023-273 zo dňa 13.11.2023, takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok vo výrokoch I., III..

II. Mení rozsudok vo výroku II. tak, že otec je povinný zaplatiť dlžné výživné na mal. A. za obdobie od 12.10.2022 do 31.10.2023 vo výške 1364,60,- Eur v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku k rukám matky.

III. Mení rozsudok vo výroku IV. tak, že otec je povinný zaplatiť dlžné výživné na mal. A. za obdobie od 12.10.2022 do 31.10.2023 v výške 1228,- eur v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku k rukám matky.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Matka maloletých sa podaným návrhom domáhala zmeny rozsudku Okresného súdu Trebišov, sp. zn. 8P/188/2019 zo dňa 24.2.2021 v časti výživného a úpravy styku otca s maloletými deťmi. Navrhla zvýšiť výživné na maloleté deti, navrhla upraviť styk otca každú druhú sobou v mesiaci od 10.00 hod do 15.00 hod. toho istého dňa.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Mestský súd Košice ako súd prvej inštancie napadnutý rozsudkom rozhodol tak, že cit:

„ I. Mení rozsudok Okresného súdu Trebišov sp. zn. 8P/188/2019 zo dňa 24.02.2021 v časti výživného tak, že výživné zo strany otca na maloletého A. zvyšuje zo sumy 50,-Eur mesačne na sumu 150,-Eur mesačne počnúc od 12.10.2022 do budúca vždy k 20. dňu v mesiaci vopred k rukám matky.

II. Dlžné výživné na maloletého A. za obdobie od 12.10.2022 do 31.10.2023 v celkovej výške 1.366,77 Eur je otec povinný uhradiť do rúk matky v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

III. Mení rozsudok Okresného súdu Trebišov sp. zn. 8P/188/2018 zo dňa 24.2.2021 v časti výživného tak, že výživné zo strany oca na maloletú A. zvyšuje zo sumy 50,-Eur mesačne na sumu 140,-Eur mesačne počnúc od 12.10.2022 vždy k 20. dňu v mesiaci vopred k rukám matky.

IV. Dlžné výživné na maloletú A. za obdobie od 12.10.2022 do 31.10.2023 v celkovej výške 1.304,32 Eur je otec povinný uhradiť do rúk matky v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

V. Upravuje styk otca s maloletými deťmi tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každú prvú sobotu v mesiaci od 14:00 hod. do 16:00 hod. v prítomnosti matky.

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.“

3. Vec právne posúdil podľa ustanovenia § 24 ods. 5, § 25 ods. 2 a 3, § 26, § 28 ods. 1 písm. a/ a ods. 2, §36 ods. 1, §62 ods. 1, 2, 3, § 75, § 77 Zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine, § 2, § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), § 368 zákona č. 160/2015 Z.z. civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že je dôvodné zvýšiť výšku vyživovacej povinnosti. Matka sa s maloletými deťmi presťahovala do J.. Maloletý A. je žiakom druhého stupňa ZŠ a maloletá A. žiačkou X.ročníka ZŠ. Otec maloletých detí bol v minulosti samostatne zárobkovo činná osoba, no daňové priznanie za zdaňovacie obdobia rokov 2018 a 2019 nepodal a od 3.3.2022 už nie je samostatne zárobkovo činný, nie je ani v evidencii uchádzačov o zamestnanie, ani záujemcov a zamestnanie (z tejto evidencii bol otec vyradený z dôvodu nespokojnosti s úradom), stal sa poberateľom opatrovateľského príspevku. Otec bol po celý čas súdneho konania pasívny, k návrhu matky sa nevyjadril, nereagoval ani na výzvy a dohodnuté termíny s kolíznym opatrovníkom maloletého, kam sa na dohodnuté termíny opakovane nedostavil, nereagoval na výzvy a na dohodnuté termíny s kolíznym opatrovníkom sa opakovane nedostavil. Súd prvej inštancie zohľadnil osobnú starostlivosť matky o maloleté deti, ako aj odôvodnené potreby maloletých detí, ktoré od poslednej úpravy vzrástli. Uviedol, že pasivitu otca na pracovnom trhu nie je možné prihliadať ako na okolnosť, ktorá by otcovi bránila dosahovať vyšší a jeho schopnostiam adekvátny príjem na zabezpečenie výživy na maloleté deti. Otec oficiálne poberá len opatrovateľský príspevok, no súčasne v konaní neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by otcovi bránili si nájsť vhodnejšie zamestnanie. Otcovi nebráni v dosahovaní príjmu ani zdravotný stav, ani nedostatok pracovných možností na trhu v jeho odbore s vyššou mzdou. Preto súd prvej inštancie vychádzal z výšky priemernej mesačnej čistej mzdy na Slovensku vo výške 1243,- eur. Z uvedených dôvodov zvýšil výživné na maloleté deti tak ako je uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia, určil výšku dlžného výživného.

5. Vo vzťahu k styku otca k maloletým deťom uviedol, že tento doposiaľ nebol upravený a otec k stretávaniu s maloletými deťmi pristupoval tak, že môže prísť kedykoľvek a kamkoľvek. Komunikácia medzi rodičmi je zlá, a preto mal za to, že nie možné ponechať styk neupravený. Vzhľadom na postoj otca maloletých detí ako aj názor a vyjadrenia maloletých súd prvej inštancie upravil styk otca s maloletými deťmi na každú prvú sobotu v mesiaci od 14.00 hod. do 16.00 hod. za prítomnosti matky.

6. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

III. Obsah odvolania otca a vyjadrení k odvolaniu

7. Proti tomuto rozsudku v časti výrokov I., II., III., IV. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec maloletých. Namietal nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci. Má za to že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil odôvodnené potreby maloletých detí ako aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery otca maloletých detí. Táto skutočnosť sa prejavila aj v rozhodnutí súdu prvej inštancie o splatnosti dlžného výživného, ktoré vo finančných schopnostiach otca v žiadnom prípade nebude môcť zaplatiť bez vedenia exekučného konania. Pri takejto výške výživného ustáleného súdom prvej inštancie sa neprimerane zvyšuje riziko trestnej zodpovednosti otca dieťaťa pre prečin zanedbávania povinnej

výživy. Z uvedených dôvodov napadnuté rozhodnutie považuje za nesprávne a navrhol rozhodnutie v jeho napadnutej časti zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. K odvolaniu otca sa vyjadril kolízny opatrovník maloletých, ktorý odporučil súdu rozhodnúť na základe dostupných dôkazných materiálov a s poukazom na najlepší záujem maloletých detí.

9. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka maloletých. Má za to, že otec v odvolaní neuviedol žiadnu skutočnosť, ktorá by mu bránila nájsť si primerané zamestnanie. Tiež namieta, že v odvolaní otca absentujú základné náležitosti. Má za to, že súdu riadne zdokladovala všetky jej výdavky, výdavky maloletých detí ako aj jej príjem. Poukázala na skutočnosť, že otec maloletých detí sa v súdnych konaniach necháva zastupovať advokátom, a to nielen v tomto konaní, ale aj vo viacerých trestných konaniach. Z uvedených dôvodov má za to, že otec disponuje peňažnými prostriedkami. Rozsudok v jeho napadnutej časti považuje za správny, a preto ho navrhla potvrdiť.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

10. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom konania v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a došiel k záveru, že boli splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku v časti výroku I. a III. napadnutého rozsudku podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP a v časti výroku II. a IV. je dôvodné napadnutý rozsudok zmeniť podľa ustanovenia § 388 CSP.

11. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplní na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Odvolací súd v zmysle § 379 a § 380 CSP je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania sa plne stotožnil s rozhodnutím prvej inštancie, pretože bola jeho argumentácia vecne správna, objektívna, presvedčivá. Má za to, že všetky dôvody, ktoré uvádza v odvolaní odvolateľ, vyriešil už súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, pričom rozhodnutia prvoinštančného a odvolacieho súdu nie je možné posudzovať izolovane, pretože tvoria jeden celok.

13. Odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutočný stav veci. Odvolací súd nenašiel dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu odchýliť. Rozsudok v jeho napadnutej časti s výnimkou stanovenia výšky výživného pre maloleté deti považuje odvolací súd za vecne správny, jeho správnosť argumentuje nasledovne.

14. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na obsah preskúmaného rozsudku i argumenty predstreté v odvolacom konaní bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky na dané skutkové okolnosti pre zvýšenie výživného v zmysle rozhodnutia súdu prvej inštancie alebo návrhu otca.

15. Odvolateľ nesúhlasí so stanovenou výškou výživného, poukazuje na svoju momentálnu situáciu, t. j., že jeho príjem nie je dostatočný na to, aby mohol platiť výživné v súdom stanovenej výške a súčasne uhrádzať aj dlžné výživné. Má za to, že pri takejto výške výživného ustáleného súdom prvej inštancie sa neprimerane zvyšuje riziko trestnej zodpovednosti otca dieťaťa pre prečin zanedbávania povinnej výživy. Tiež namieta, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil odôvodnené potreby maloletých detí.

16. V nadväznosti na uplatnené odvolacie námietky odvolací súd uvádza, že za situácie takto zisteného skutočného stavu veci možno konštatovať, že súdom určené výživné zodpovedá odôvodneným potrebám mal. A. a mal. A.. Súd prvej inštancie správne určil výšku primeraného výživného, ktorá zodpovedá možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom povinného rodiča prihladnuc na osobnú

starostlivosť otca, ako aj osobnú starostlivosť matky a rozlíšil oprávnené potreby mal. detí a mieru osobnej starostlivosti o ne.

17. Z obsahu napadnutého rozsudku vyplýva, že súd pri určovaní výživného vychádzal z kritérií uvedených v ustanovení § 75 ods. 1, prvá veta Zákona o rodine. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že od poslednej úpravy výšky výživného v roku 2021 došlo k zmene pomerov na strane otca, matky ako aj samotných mal. detí. Matka sa spolu s mal. deťmi presťahovala do J., mal. A. sa stal žiakom X.. stupňa U., mal. A. je žiačkou X. W. ZŠ. Za oprávnené výdaje mal. detí súd prvej inštancie považoval tie, ktoré súvisia s ich stravou ako aj uspokojovaním hmotných potrieb ako je šatstvo, bielizeň, náklady na bývanie, potreby súvisiace s rozširovaním a prehľbovaním vzdelania mal. detí, rozvoja ich záujmom, prípravou na budúce povolanie, kultúrne - športové a rekreačné potreby, pričom ich miera závisí predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa. Súd prvej inštancie mal za to, že matkou prezentovaný rozsah odôvodnených potrieb mal. detí zjavne nevybočoval z rámca potrieb iných detí v rovnakom veku. Na strane osoby povinnej z platenia výživného konštatoval, že v minulosti bol SZČO, avšak daňové priznania za zdaňovacie obdobia rokov 2018, 2019 nepodal a od 03.03.2022 už nie je samostatne zárobkovo činný, nie je ani v evidencii uchádzačov o zamestnanie, ani záujemcov o zamestnanie, z evidencie bol vyradený pre nečinnosť, stal sa poberateľom opatrovateľského príspevku. Zdôraznil, že je povinnosťou otca, teda nielen povinnosťou matky, mal. deti riadne materiálne zabezpečiť tak, aby boli pokryté všetky ich odôvodnené výdavky. Matka maloletých pracuje na zmeny, počas jej pracovných zmien jej so starostlivosťou o mal. deti pomáha jej matka.

18. Súd prvej inštancie zistil skutočný stav dostatočne, z vykonaného dokazovania je možné prijať právny záver o zvýšení výživného pre mal. A. a mal. A..

19. Súd prvej inštancie zhodnotil potreby mal. detí, ktoré, vzhľadom na ich vek, primárne súvisia s uspokojovaním ich základných životných potrieb. Matka predložila súdu špecifikáciu potrieb mal. A. a mal. A., ktoré súd prvej inštancie posúdil správne v tom smere, že zohľadnil ich vek, výdavky na vzdelanie, poplatky za obedy v škole, audioknihy pre mal. A., ktorá má problémy s výslovnosťou, voľnočasové aktivity (krúžky mal. detí), výdavky na obuv a oblečenie, ktoré je potrebné pravidelne kupovať, nakoľko obe mal. deti sú vo veku, kedy stále rastú. Súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu správne zistil potreby mal. detí a pri stanovení bežného výživného zdôraznil princíp potenciality príjmu, ktorý má prednosť pred princípom fakticity.

20. Na strane mal. A. a mal. A. nejde o nadpriemerné potreby, príjem otca, ktorý by mohol dosahovať, by bol schopný pokryť náklady, ktoré mal. deti potrebujú. Pri nákladoch na mal. deti je treba zahrnúť aj pomer nákladov, ktoré súvisia s bývaním, s chodom domácnosti, s poplatkami za komunálny odpad, s daňovými povinnosťami, na ktorých by sa maloleté deti mali podieľať rovnako. Náklady na bývanie uspokojuje mal. deťom matka. Z charakteru výživného ako dávky zročnej do budúcnosti vyplýva, že nemožno všetky výdavky preukázať, keďže budú vznikať až v budúcnosti.

21. Odvolací súd vychádza z toho, že je v možnostiach otca maloletých riadne sa zamestnať a mať tak pravidelný príjem. Otec mal. detí v minulosti dosahoval príjem ako SZČO, no daňové priznania za zdaňovacie obdobia rokov 2018, 2019 nepodal, od 03.03.2022 už nie je samostatne zárobkovo činný, nie je ani v evidencii uchádzačov o zamestnanie, ani záujemcov o zamestnanie, z evidencie bol vyradený pre nečinnosť. Jeho jediný príjem je opatrovateľský príspevok. Otec mal. detí počas konania na súde prvej inštancie ostal pasívny, k návrhu matky na začatie konania sa nevyjadril, nijakým spôsobom nereagoval na výzvy, na dohodnuté termíny s kolíznym opatrovníkom mal. detí sa opakovane nedostavil. Odvolací súd rovnako ako aj súd prvej inštancie zohľadnil pasivitu otca na pracovnom trhu, na ktorú nie je možné prihliadať ako na okolnosť, ktorá by mu bránila dosahovať vyšší a jeho schopnostiam adekvátny príjem na zabezpečovanie výživy na mal. deti. Otec mal. detí v priebehu konania nepreukázal obmedzenie pracovať či zamestnať, nepreukázal a ani nedeklaroval, že by mu jeho zdravotný stav neumožňoval nájsť si výhodnejšie zamestnanie, či prípadný nedostatok pracovných možností na trhu práce v jeho odbore s vyššou mzdou než akú dosahuje teraz, teda opatrovateľský príspevok.

22. Pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania,

prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Tento princíp sa uplatňuje aj vtedy, keď povinný svojím konaním berie na seba neprimerané majetkové riziká zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, prípadne vedie až k strate jeho príjmu a tým aj k strate možnosti platiť výživné. Na zníženie (stratu) príjmu povinného súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného. Obdobné negatívne dopady na možnosť platiť výživné, aké má konanie povinného, ktorým sa sám bez vážneho dôvodu (nie v dôsledku objektívnych príčin ním nezavinených), vzdal doterajšieho výhodnejšieho zamestnania (s vyšším príjmom) a zamenil ho za zamestnanie menej výhodné, kde dosahuje nižší príjem (§ 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine), má úmyselné protiprávne konanie povinného majúceho znaky trestnej činnosti, za ktoré bol vzatý do väzby a následne mu bol súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, pri výkone ktorého došlo k poklesu alebo až strate jeho príjmov. (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR z 20.2.2019, sp. zn. 3Cdo/236/2018, tvorba právnej vety: najpravo.sk;).

23. Princíp potenciality príjmov nevyžaduje detailné preukázanie všetkých príjmov povinného, pretože použitím tohto princípu súd podľa charakteru správania sa povinného vymedzuje fiktívny (prezumaný príjem), ktorý je následne základom pre určenie výživného na dieťa (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR z 31. marca 2021, sp. zn. 5Cdo/14/2021, zdroj: nsud.sk; tvorba právnej vety: najpravo.sk). Potencialita teda znamená de facto, že povinný môže v daných podmienkach dosahovať zvýšený príjem než deklaruje v rozhodnom období.

24. Čo sa týka súčasného príjmu otca, ktorý predstavuje len opatrovateľský príspevok, je potrebné konštatovať to, čo odvolací súd uviedol už vyššie, a to, že otec je zdravý a v priebehu konania nepreukázal obmedzenie pracovať či zamestnať sa a dosahovať tak pravidelný príjem, aby sa mohol riadne podieľať na výžive svojich mal. detí. Mal by si uvedomiť, že nesie svoju rodičovskú zodpovednosť na zabezpečenie nevyhnutných životných podmienok svojich maloletých detí. Ide o základnú rodičovskú povinnosť, zodpovednosť k čomu musí svoj život aj patrične prispôbiť. Odvolací súd nenašiel vo vykonanom dokazovaní zistenia, ktoré by smerovali k tomu, že nie je v jeho schopnostiach a možnostiach dosahovať príjem aspoň vo výške priemernej mesačnej mzdy na Slovensku, ktorú súd prvej inštancie ustálil na sumu 1.243,- eur v čistom.

25. Odvolací súd stanovené bežné mesačné výživné považuje za výživné zodpovedajúce zákonom ustanoveným východiskovým kritériám, rozsah takto stanoveného výživného, ktoré je otec povinný platiť, je odrazom posúdenia individuálnych skutkových okolností prejednávanej veci. Pri určovaní výšky výživného je potrebné zobrať do úvahy materiál Ministerstva spravodlivosti SR z roku 2024, ktorého cieľom je zjednotiť postup pri určení výživného (<https://www.justice.gov.sk/aktualne-temy/ministerstvo-spravodlivosti-sr-zjednocuje-postup-pri-urceni-vyzivneho/>). Vekovej kategórii oprávneného dieťaťa vo veku mal. A. (XX rokov) prislúcha podľa tabuľkové výživného percentuálny podiel 16 % z príjmu povinného rodiča a vo veku mal. A. (X rokov) prislúcha 14 % z príjmu povinného rodiča. Prihliadajúc na príjem, ktorý by otec mohol dosahovať, t. j. 1.243,- Eur v prípade mal. A. spravodlivé výživné predstavuje 198,- eur a v prípade mal. A. sumu 174,- eur. Súd prvej inštancie ustálil výšku výživného pre mal. A. na sumu 150,- Eur a pre mal. A. na sumu 140,-, teda pod hranicou odporúčanej výšky výživného.

26. Za daného stavu odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v časti výrokov I. a III. ako vecne správny postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP.

27. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie aj v časti výroku II. a IV, pričom dospel k záveru, že rozsudok v napadnutom výroku o dlžnom výživnom je potrebné zmeniť podľa § 388 CSP, lebo nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani zrušenie, pretože súd prvej inštancie nesprávne určil dlžné výživné na mal. A. aj na mal. A..

28. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie výrokom I. zvýšil výživné zo strany otca na mal. A. zo sumy 50,- eur na sumu 150,- eur mesačne od 12.10.2022, t. j. odo dňa začatia súdneho konania. Súd prvej inštancie vyhlásil napadnutý rozsudok dňa 13.11.2023, otcovi tak vzniklo dlžné výživné za obdobie od 12.10.2022 do 31.10.2023. Dlžné výživné na mal. A. za uvedené obdobie celkovo predstavuje 1.364,60 eur. Dlžné výživné za mesiac október 2022 predstavuje 64,60 eura (20 dní x 3,23 eur - výživné na jeden deň), za mesiace november až december 2022 - 200,- eur (2 mesiace x 100,- eur), za mesiace január až november 2023 - 1.110,- eur (11 mesiacov x 100,- eur).

29. Súd prvej inštancie výrokom III. zvýšil výživné zo strany otca na mal. A. zo sumy 50,- eur na sumu 140,- eur mesačne od 12.10.2022. Dlžné výživné na mal. A. za obdobie od 12.10.2022 do 31.10.2023 celkovo predstavuje 1.228,- eur. Dlžné výživné za mesiac október 2022 predstavuje 58,- eur (20 dní x 2,90 eur - výživné na jeden deň), za mesiace november až december 2022 - 180,- eur (2 mesiace x 90,- eur), za mesiace január až november 2023 - 990,- eur (11 mesiacov x 100,- eur).

30. Vo vzťahu k námietkam otca o stanovení lehoty na zaplatenie dlžného výživného odvolací súd udáva. Zameškané výživné plní satisfakčnú funkciu, ktorou by malo byť mal. dieťa kompenzované za obdobie, počas ktorého bolo aj napriek dostatočným príjmovým pomerom otca ukrátené na svojom práve podieľať sa na jeho životnej úrovni. Pokiaľ odvolateľ argumentuje, že súd nerozhodol o splácaní dlhu v iných splátkach a jeho rozhodnutie vytvorí hrozbu exekučného a trestného konania daná námietka neobstojí. Súd pristupuje v súlade s ustanovením § 232 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) k možnosti povoliť splácať dlh ako k výnimočnému riešeniu. Súd prvej inštancie s prihliadnutím na okolnosti danej veci citlivo pristúpil k poskytnutiu možnosti otcovi platiť dlžné výživné v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Odvolací súd skúmal existenciu dôvodov pre priznanie inej lehoty než je zákonná lehota a pri posudzovaní existencie podmienok pre poskytnutie inej lehoty dospel k záveru, že vzhľadom na výšku dlžného výživného a dobu ktorá už uplynula od vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie je v možnostiach a schopnostiach povinného rodiča zabezpečiť danú sumu pre zaplatenie dlžného výživného pre maloleté deti. Odvolací súd nespochybňuje situáciu na strane otca ale je potrebné zdôrazniť, že potreby maloletých sa podstatne navýšili od poslednej úpravy, sú odkázaní na výživu svojich rodičov. Zaplatenie dlžného výživného v tejto sume a vzhľadom na dobu ktorá uplynula od vyhlásenia rozsudku neohrozí zabezpečenie nevyhnutných potrieb povinného otca.

31. Z týchto dôvodov odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku II. a IV. (o dlžnom výživnom) podľa § 388 CSP tak, ako je uvedené vo výroku II. a III. tohto rozsudku.

32. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolací súd zároveň nevzhladol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle ust. § 55 CMP.

33. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).